

ฐาปนพันธ์ สุรจิต 2552: การศึกษาเปรียบเทียบระบบการเพาะพันธุ์ปลาชนิด (*Oreochromis niloticus*, Linn) ในบ่อดิน บ่อซีเมนต์ และกระชังแขวนลอยในบ่อดิน เพื่อผลิตลูกปลานิลเชิงพาณิชย์ ปรินญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ภาควิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรืองวิชัย ชื่นพันธ์, D.Tech.Sc. 137 หน้า

การศึกษาเปรียบเทียบระบบการเพาะพันธุ์ปลาชนิด (*Oreochromis niloticus*, Linn) ในบ่อดิน บ่อซีเมนต์ และกระชังแขวนลอยในบ่อดิน ต่อประสิทธิภาพของการวางไข่ กำลังการผลิตของไข่ ความเครียด และอัตราการรอดของลูกปลาระยะดูไข่แดงขุ่น เพื่อการผลิตลูกปลานิลเชิงพาณิชย์ ปล่อยพ่อแม่พันธุ์ปลาชนิดในระบบการเพาะพันธุ์อัตรา 3 คู่/ตารางเมตรและเก็บรวบรวมไข่สัปดาห์ละครั้งเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า แม่ปลานิลของระบบการเพาะพันธุ์ในกระชังแขวนลอยในบ่อดินมีเปอร์เซ็นต์การวางไข่ต่อสัปดาห์ และกำลังการผลิตของไข่สูงกว่าของระบบการเพาะพันธุ์ในบ่อซีเมนต์ และบ่อดิน อย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.38 ± 3.32 เปอร์เซ็นต์/สัปดาห์ และ 51.66 ± 15.65 ฟอง/ตารางเมตร/วัน ส่วนอัตราการรอดของลูกปลาระยะดูไข่แดงขุ่นของไข่ระยะต่างๆ ของทั้งสามระบบการเพาะพันธุ์มีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P > 0.05$)

ฮอร์โมนคอร์ติซอลของแม่ปลานิลพบว่ามีค่าแตกต่างของอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ในสัปดาห์ที่ 2, 5 และ 8 ของช่วงเวลากการเพาะพันธุ์ ตามลำดับ โดยระบบการเพาะพันธุ์ในกระชังแขวนลอยในบ่อดินมีค่าเฉลี่ยคอร์ติซอลสูงสุดในสัปดาห์ที่ 2 เท่ากับ 949.05 ± 397.06 นาโนกรัม/เดซิลิตร และเท่ากับ 742.83 ± 321.61 และ 435.95 ± 106.16 นาโนกรัม/เดซิลิตร ในสัปดาห์ที่ 5 และ 8 ของระบบการเพาะพันธุ์ปลาชนิดในบ่อดิน ในขณะที่ฮอร์โมน 17 เบต้า-เอสตราไดออลของแม่ปลานิลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ในสัปดาห์ที่ 5 และ 8 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ $3,457.75 \pm 1,071.66$ พิโคกรัม/มิลลิลิตร และ $2,464.67 \pm 1,262.52$ พิโคกรัม/มิลลิลิตร ของระบบการเพาะพันธุ์ในบ่อซีเมนต์ และในบ่อดินในสัปดาห์ที่ 5 และ 8 ตามลำดับ ในพ่อแม่ปลานิลพบฮอร์โมนคอร์ติซอลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ในสัปดาห์ที่ 2 และ 5 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ $1,272.61 \pm 409.78$ นาโนกรัม/เดซิลิตร และ 369.37 ± 152.37 นาโนกรัม/เดซิลิตร ของระบบการเพาะพันธุ์ในกระชังแขวนลอยในบ่อดินและในบ่อดิน ตามลำดับ ขณะที่ฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนของพ่อแม่ปลานิลของระบบการเพาะพันธุ์ในบ่อดินมีค่าสูงกว่าของระบบการเพาะพันธุ์ในบ่อซีเมนต์ และในกระชังแขวนลอยในบ่อดิน อย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ตลอดการทดลอง อย่างไรก็ตาม คุณภาพน้ำเชื้อโดยประเมินจากการย้อมสีเซลล์ที่มีชีวิตพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P > 0.05$) ของทั้งสามระบบการเพาะพันธุ์